

USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

ze dne 23. října 2012

obsahujícího připomínky, které jsou nedílnou součástí jeho rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského úřadu pro bezpečnost potravin na rozpočtový rok 2010

EVROPSKÝ PARLAMENT,

- s ohledem na konečnou roční účetní závěrku Evropského úřadu pro bezpečnost potravin za rozpočtový rok 2010,
- s ohledem na zprávu Účetního dvora o ověření účetní závěrky Evropského úřadu pro bezpečnost potravin za rozpočtový rok 2010, spolu s odpověďmi úřadu ⁽¹⁾,
- s ohledem na doporučení Rady ze dne 21. února 2012 (06083/2012 – C7-0051/2012),
- s ohledem na své rozhodnutí ze dne 10. května 2012 ⁽²⁾, kterým se odkládá rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského úřadu pro bezpečnost potravin na rozpočtový rok 2010, své související usnesení a odpovědi výkonné ředitelky úřadu,
- s ohledem na článek 319 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství ⁽³⁾, a zejména na článek 185 tohoto nařízení,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ⁽⁴⁾, kterým se zřizuje Evropský úřad pro bezpečnost potravin, a zejména na článek 44 tohoto nařízení,
- s ohledem na nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2343/2002 ze dne 19. listopadu 2002 o rámcovém finančním nařízení pro subjekty uvedené v článku 185 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství ⁽⁵⁾, a zejména na článek 94 tohoto nařízení,
- s ohledem na společné prohlášení ve věci decentralizovaných agentur a k němu přiložený společný přístup, které byly dohodnuté v červnu 2012 Evropským parlamentem, Radou a Komisí, a které jsou výsledkem činnosti interinstitucionální pracovní skupiny ve věci decentralizovaných agentur zřízené v březnu 2009, a zejména na oddíly o řízení, operacích, plánování, odpovědnosti a transparentnosti společného přístupu,
- s ohledem na článek 77 a přílohu VI jednacího řádu,
- s ohledem na druhou zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu a stanovisko Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (A7-0299/2012),

⁽¹⁾ Úř. věst. C 366, 15.12.2011, s. 106.⁽²⁾ Úř. věst. L 286, 17.10.2012, s. 367.⁽³⁾ Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1.⁽⁴⁾ Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1.⁽⁵⁾ Úř. věst. L 357, 31.12.2002, s. 72.

- A. vzhledem k tomu, že Evropský parlament dne 10. května 2012 odložil své rozhodnutí o udělení absolutoria a uzavření účtů Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (dále jen „úřadu“) na rozpočtový rok 2010;
- B. vzhledem k tomu, že úřad poskytl orgánu příslušnému k udělení absolutoria obsáhlé odpovědi v dopisech ze dne 29. června 2012 a 20. srpna 2012;
- C. vzhledem k tomu, že absolutorium představuje v tomto ohledu platný nástroj Evropského parlamentu, což vyžaduje, aby bylo rozhodnutí přijato na základě faktických a věcných argumentů; v této souvislosti připomíná stávající předpisy, tj. služební řád úředníků a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropského společenství, finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství, nařízení, kterým se zřizuje úřad, a konkrétní politiky a postupy stanovené úřadem;

Rozpočtové a finanční řízení

1. bere na vědomí prohlášení úřadu o tom, že byla přijata příslušná opatření pro zlepšení finančního řízení a že míra plnění, pokud jde o prostředky na závazky se v roce 2011 blížila 100 %;
2. vítá přijaté informace o výrazném snížení výdajů na schůze správní rady, které v roce 2010 dosáhly 6 175 EUR na jednoho člena; zejména oceňuje snížení výdajů o 66 % ve srovnání s rokem 2010, jichž bylo dosaženo přechodem na využívání živých zvukových přenosů podle poptávky, zavedením angličtiny jako jediného komunikačního jazyka na schůzích správní rady a konání všech schůzí v prostorách úřadu v Parmě;

Proces správy smluv

3. bere na vědomí, že úřad vytvořil nástroj pro granty a veřejné zakázky, jehož účelem je zlepšit monitorování postupu výběrových řízení, správu smluv a schopnost provádění předběžného odhadu plateb; poznamenává, že nová databáze o veřejných zakázkách a grantech byla spuštěna dne 28. června 2012;

Střet zájmů a transparentnost

4. připomíná, že hlavním úkolem úřadu je poskytovat nezávislé a transparentní odborné poradenství v záležitostech, které mají přímý či nepřímý dopad na bezpečnost potravin a krmiv;
5. konstatuje, že je třeba uplatňovat opatření, která zachovají věrohodnost úřadu;
6. vítá skutečnost, že v říjnu 2012 se bude pořádat povinná schůze všech členů správní rady o etice a integritě a vyzývá správní radu, aby účinně prosazovala svůj kodex chování a přijala ustanovení, jež budou předcházet případům tzv. otočných dveří a penalizovat je, aby tak v budoucnu zamezila podobným situacím jako v případě její bývalé předsedkyně v roce 2010;
7. v minulosti již poukazoval na určité nedostatky v souvislosti se střety zájmů, prohlášeními o zájmech a transparentnosti; chtěl by konkrétně připomenout, že bývalá předsedkyně správní rady úřadu v roce 2010 neoznámila své členství v radě Mezinárodního institutu pro přírodní vědy (ILSI), přičemž tento institut je financován podniky činnými v potravinářském, chemickém a farmaceutickém průmyslu; konstatuje, že členové správní rady úřadu EFSA nejsou jmenováni výkonnou ředitelkou, a proto je výkonná ředitelka nemůže odvolat;
8. vítá závazek úřadu navrhnout své správní radě volbu jejího předsedy formou veřejného hlasování; je přesvědčen o tom, že transparentní postup posílí odpovědnost správní rady;

9. pečlivě si všímá všech nových politik, pravidel, prováděcích opatření a činností zavedených po roce 2007 s cílem předcházet střetům zájmů mezi odbornými vědeckými pracovníky a zaměstnanci; vítá v tomto ohledu kodex chování správní rady úřadu a její aktivní přístup při přezkoumávání prohlášení jejích členů o zájmech a nová pravidla pro prověřování střetů zájmů, která jsou platná od července 2012 a byla proaktivně použita při obnovování složení vědeckých panelů; je pevně odhodlán sledovat výsledky těchto kroků; nadále bude pravidelně zvat výkonnou ředitelku k výměnám názorů a má v úmyslu zlepšit výměnu informací také jmenováním kontaktní osoby z řad svých poslanců a návštěvami úřadu EFSA, které bude vykonávat každé dva roky; připomíná, že poslední návštěva se uskutečnila v květnu 2012;
10. bere na vědomí, že nová politika úřadu týkající se „nezávislosti a vědeckých rozhodovacích procesů“ vstoupila v platnost spolu s jejími prováděcími pravidly v červenci 2012 a že nová definice úřadu týkající se střetu zájmů je v souladu s pokyny OECD; konstatuje na základě informací úřadu, že úřad trestá porušení pravidel politiky nezávislosti ze strany odborníků pětiletým vyloučením; navrhuje vložit do prováděcích pravidel politiky nezávislosti vyčerpávající výčet přiměřených sankcí, které budou jejich nedílnou součástí;
11. bere na vědomí, že úřad naplánoval provést do konce roku 2013 posouzení své politiky nezávislosti a zavázal se, že mimo jiné zváží možnost zveřejnění výsledků postupu v případě ztráty důvěry, včetně výsledků postupu ověřování integrity vědeckého přezkumu, a dále rozšířit a posílit mandát svého výboru pro otázky střetu zájmů například podobným mandátem jako má výbor pro etické standardy a předcházení střetu zájmů francouzské Agentury pro potraviny a bezpečnost a ochranu zdraví při práci a v životním prostředí (ANSES); očekává, že úřad bude o této věci informovat orgán příslušný k udělení absolutoria před zahájením příštího postupu udělení absolutoria;
12. vyzývá úřad, aby svoji politiku nezávislosti dále posílil a zvážil přijetí pravidel obsahujících mimo jiné sankce a zveřejnění životopisů a prohlášení o zájmech interních odborníků a vědců;
13. je pevně přesvědčen o tom, že nejsou-li dodržovány platné předpisy, je třeba přijmout nezbytná opatření; domnívá se, že úřad by měl v takových případech vypracovat akční plán a přesný harmonogram pro nápravu nedostatků a že na jeho plnění by měl dohlížet Evropský parlament; dále je přesvědčen o tom, že Evropský parlament nebo evropský tvůrce právních předpisů by měl tyto problémy vyřešit tím, že změní stávající předpisy s cílem odstranit případné mezery v legislativě;
14. bere na vědomí oznámení úřadu o skutečnosti, že dne 4. července 2012 přijal politiku v oblasti přijímání darů a projevů pohostinnosti; tuto iniciativu chválí a vyzývá úřad ke zveřejnění této politiky na svých internetových stránkách;
15. bere na vědomí skutečnost, že úřad dne 1. října 2012 zahájí své první posouzení náhodného vzorku prohlášení o zájmech s cílem ověřit jejich soulad s nově přijatou politikou nezávislosti a jejími prováděcími pravidly; očekává, že úřad závěry uvedeného posouzení sdělí orgánu příslušnému k udělení absolutoria do 1. března 2013, aby je mohl zohlednit v pozměňovacích návrzích k dalším postupům o udělení absolutoria;
16. bere na vědomí závazek úřadu spolupracovat s Komisí za účelem stanovení způsobu, jakým bude moci veřejnost získat plný přístup k nezveřejněným nezpracovaným údajům;
17. zjišťuje, že v červnu 2012 bylo obnoveno osm panelů úřadu a jeho vědecká komise; vítá skutečnost, že úřad na svých internetových stránkách zveřejnil prohlášení o zájmech nově jmenovaných odborných pracovníků, ale zjišťuje, že některé životopisy dosud chybí; vyzývá úřad, aby zveřejnil všechny životopisy do 1. ledna 2013;

18. bere na vědomí, že v roce 2011 bylo jmenováno 37 odborníků do dvou panelů ještě před tím, než úřad přijal svoji novou politiku týkající se nezávislosti a vědeckých rozhodovacích procesů; souhlasí proto s iniciativou úřadu prověřit do 31. října 2012 jejich prohlášení o zájmech na základě nově přijaté politiky a prováděcích pravidel; vyzývá úřad, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informoval o výsledcích procesu prověrek ještě před tím, než bude zahájen následující postup udělení absolutoria;
19. vyzývá úřad, aby ve výročních zprávách o činnosti věnoval zvláštní oddíl popisu opatření pro předcházení střetům zájmů a jejich řešení, který by měl zahrnovat mimo jiné:
 - počet údajných případů střetu zájmů, které byly prověřeny,
 - počet případů tzv. otočných dveří,
 - opatření přijatá v jednotlivých kategoriích případů,
 - počet zahájených postupů v případě ztráty důvěry a jejich výsledky,
 - uplatněné sankce;
20. vybízí úřad, aby zlepšil otevřenost a transparentnost procesu posuzování rizik, a lépe tak zohlednil nezávislou odborně recenzovanou vědeckou literaturu a aby v případě, že nepřijme odlišné názory, poskytl podrobné odůvodnění; vybízí úřad k aktivnějšímu dialogu a spolupráci s externími odborníky a národními agenturami, zejména v případech, kdy mají rozdílné názory na určitý proces posuzování rizik;
21. obecně vítá dohodu o společném prohlášení a společný přístup k výše uvedeným decentralizovaným agenturám, které řeší některé prvky významné pro udělení absolutoria a věří, že plán opatření přijímaných na základě společného přístupu, který Komise předloží do konce roku 2012, tyto otázky řádně zohlední;
22. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a mají horizontální povahu, odkazuje na své usnesení ze dne 10. května 2012 ⁽¹⁾ o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 286, 17.10.2012, s. 388.